

The Budget Administration of Schools under the Buriram Primary Educational Service Area Office 3

Benjamat Ananma, Phot Charoensanthia, and Wiralphat Wongwatkasem

Nakhonratchasima College, Thailand

E-mail: benjamatnual@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-7888-2090>

E-mail: Bypunyaphat@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-2281-8609>

E-mail: wiralphat@nmc.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4379-2397>

Received 20/04/2025

Revised 23/04/2025

Accepted 22/06/2025

Abstract

Background and Aims: The objective of this research was to study and compare the levels of personnel's opinions toward the budget administration of schools under the Buriram Primary Educational Service Area Office 3, categorized by position, work experience, and school size. The research also aimed to explore guidelines for budget administration in schools under the Buriram Primary Educational Service Area Office 3.

Methodology: The sample consisted of 331 personnel from schools under the Buriram Primary Educational Service Area Office 3. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's sampling table and selected through stratified random sampling. The research instruments included a 5-point Likert scale questionnaire and a structured interview. The Item-Objective Congruence (IOC) values ranged from 0.80 to 1.00, and the reliability coefficient was 0.81. The data were analyzed using statistical methods, including frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

Results: Research findings revealed that: 1. The overall budget administration of schools under the Buriram Primary Educational Service Area Office 3 was rated at a high level. 2. When categorized by position, overall opinions showed no significant differences. However, significant differences were found in specific areas, including financial management, accounting administration, and asset and inventory management. When categorized by work experience, there were no significant differences overall, but differences were found in the area of resource mobilization and educational investment. When categorized by school size, overall results showed statistically significant differences at the .05 level. Differences were also found in the areas of monitoring, evaluation, and reporting; resource mobilization and educational investment; financial management; and accounting administration. 3. Guidelines for budget administration in schools under the Buriram Primary Educational Service Area Office 3 include: (1) Budget proposal and preparation, (2) Budget allocation, (3) Monitoring, evaluation, and reporting, (4) Resource mobilization and educational investment, and (5) Financial management, asset, and inventory management.

Conclusion: The budget administration of schools should be conducted efficiently, transparently, and with accountability, in alignment with the educational development plan. Budget allocation should correspond to its intended purposes and emphasize cost-effectiveness. Continuous monitoring and evaluation of budget utilization will help enhance the quality of school management and teaching and learning processes.

Keywords: Administration and Educational Administration; Budget Management

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

เบญจมาศ อนันนา, พจนี เจริญสันติเยะ และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ระเบียบวิธีการศึกษา: กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 331 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก 2. การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันในด้านการบริหารงานการเงิน ด้านการบริหารการบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา โดยภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันในด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารงานการเงิน และด้านการบริหารการบัญชี 3. แนวทางในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ประกอบด้วย (1) ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ (2) ด้านการจัดสรรงบประมาณ (3) ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล (4) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และ (5) ด้านการบริหารงานการเงินด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

สรุปผล: การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณให้ตรงตามวัตถุประสงค์ และคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้จ่าย การติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่องจะช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารและการบริหารการศึกษา; การบริหารงานงบประมาณ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในหมวดที่ 5 การบริหารและการจัดการศึกษามีสาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการ

ปฏิรูปการศึกษาจะ ประกอบด้วย การปฏิรูป 4 กระบวนการ ได้แก่ การปฏิรูปการบริหารและการจัดการ การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 62 ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายใน และหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษาด้วยกัน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป สถานศึกษาจึงต้องจัดโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 ด้าน จึงจะทำให้สถานศึกษามีความสามารถในการบริหารตนเองได้อย่างอิสระ และส่งผลไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ โดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในปัจจุบัน สถานศึกษาสามารถกำหนดความต้องการและเสนอของบประมาณผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา งบประมาณที่ได้รับจัดสรรอยู่ในรูปของเงินก้อนที่สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารตามกรอบงบประมาณที่ได้รับการบริหารระบบใหม่ เพื่อให้หน่วยงานมีความอิสระ และความคล่องตัวในการบริหารให้บรรลุตามแผนที่กำหนดไว้ และเพื่อให้การบริหารงบประมาณมีความสอดคล้องกับระบบและวิธีการบริหารงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการติดตาม รายงานผลเป็นเครื่องมือกำกับดูแลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และสามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ ดังนั้นงานบริหารงานงบประมาณจึงเป็นงานที่สำคัญเป็นการบริหารงานที่อยู่ในกรอบมากกว่างานด้านอื่น ๆ เหตุเพราะการดำเนินการทุกอย่างจะต้องเป็นไปตามตัวบทกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด หากผู้ปฏิบัติงานละเลยไม่ปฏิบัติตาม จะเกิดผลเสียอย่างใหญ่หลวงต่อผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารและองค์กรจึงจำเป็นที่ผู้บริหารต้องกำกับดูแล ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และตัดสินใจทางการเงินร่วมกับผู้ปฏิบัติงานและบุคลากรในองค์กรอย่างถูกต้อง เพื่อให้การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร และงบประมาณที่สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานได้รับ ประกอบกับกฎหมาย ระเบียบหนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารมาสู่หน่วยปฏิบัติการปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน จึงประสบกับความยุ่งยากและมีความซับซ้อน ก่อให้เกิดปัญหาและการปฏิบัติงานผิดพลาด อาจเป็นเพราะการกระจายอำนาจที่เร็วเกินไป (ชัยวลี ด้วงนัม, 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการด้านการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อให้กระบวนการงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดมีความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายงบประมาณและการจัดสรรงบประมาณ โดยกำกับติดตามให้การบริหารงบประมาณเป็นไปตามวงรอบแบบปีต่อปี และมีการวางแผนการเงินระยะปานกลาง โดยมุ่งความสำเร็จของงานที่มีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ และต้องครอบคลุม มีการวางแผนการบริหารงบประมาณในระยะยาวในนโยบายที่ใช้งบประมาณที่สูง ซึ่งบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการดำเนินงานด้านงบประมาณในสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ผ่านการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณมาโดยตรงหรืออาจมีความรู้ แต่ขาดประสบการณ์และคณะกรรมการดำเนินการบริหาร

งบประมาณเป็นข้าราชการครู ที่ต้องรับผิดชอบงานด้านปฏิบัติการสอนเป็นหลักมีการปฏิบัติงานพิเศษอื่นได้รับมอบหมายไปพร้อมกับการปฏิบัติหน้าที่การบริหารงบประมาณ ทำให้มีข้อจำกัดเรื่องเวลาส่งผลให้การบริหารงบประมาณโรงเรียนไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร พบปัญหาหลายประการ อาทิเช่น โรงเรียนจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันไม่เป็นปัจจุบัน ไม่จัดให้มีการตรวจสอบการรับและจ่ายเงินประจำวันตามระเบียบกำหนด การเก็บรักษาเงินไม่ถูกต้อง เงินรายได้แผ่นดินไม่ได้นำส่งคลังตามเวลาที่ระเบียบกำหนด ได้แก่ เงินอุดหนุนและดอกเบี้ยเงินอุดหนุน ไม่แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน เสี่ยงต่อการสูญหาย จ่ายเงินไม่เรียกหลักฐานการจ่ายหรือมีหลักฐานการจ่าย แต่ไม่ถูกต้องครบถ้วน จัดเก็บหลักฐานไม่เป็นระเบียบ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำเอกสารไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2553 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3, 2567)

การพัฒนากระบวนการจัดทำและบริหารงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณสนับสนุนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผน โดยกำหนดขั้นตอนดำเนินงานจัดทำงบประมาณทุกขั้นตอนให้ชัดเจน และให้บุคลากรทุกคนให้รับรู้และเข้ามา มีส่วนในการจัดทำงบประมาณ การบริหารงานงบประมาณจึงเป็นส่วนสำคัญในการช่วยให้การขับเคลื่อนกระบวนการต่างๆ ให้ดำเนินต่อไปได้ อย่างราบรื่น ถ้าการบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ ก็ย่อมส่งผลให้การบริหารงานด้านอื่นๆ มีประสิทธิภาพตามไปด้วย และจากการบริหารงานด้านงบประมาณที่ผ่านมา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา คือ ยังขาดความเป็นอิสระในการบริหารจัดการให้มีความคล่องตัว ยังไม่มีความโปร่งใสเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารงบประมาณให้ถูกต้องตามหลักการ ให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

การบริหารงานงบประมาณ

ประชุม รอดประเสริฐ (2558) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง วิธีทางการเงินที่ผู้บริหารได้วางรูปแบบหรือแนวการดำเนินงานของตนหรือหน่วยงานของตน โดยแสดงถึงรายรับและรายจ่ายของโครงการที่จะดำเนินการไว้ ทั้งเป็นการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินของผู้บริหารหรือหน่วยงาน

พนาวลัย คำศรีทวีวัฒน์ และคณะ (2567) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง แผนการดำเนินงาน ตลอดจนวิธีการที่ผู้บริหารหรือหน่วยงานองค์กร ได้มีการจัดเตรียมวางแผนอย่างเป็นระบบ ระเบียบ ในการใช้ทรัพยากร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงหลักประสิทธิภาพโปร่งใส ประหยัด คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน

จากความหมายการบริหารงานงบประมาณ สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ในการจัดการระบบการใช้จ่ายงบประมาณให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ อีกทั้งยังต้องแสวงหาแหล่งทุน การจัดสรรเงินทุน และตัดสินใจ ในนโยบายการเงินอย่างมีเหตุผล และเกิดประโยชน์ต่อผู้รับบริการ และองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องยึดหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนารัตน์ ศรีณรงค์ (2563) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการบริหารการเงินด้านการบริหารบัญชี ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน และด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ 2. ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน 3. ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

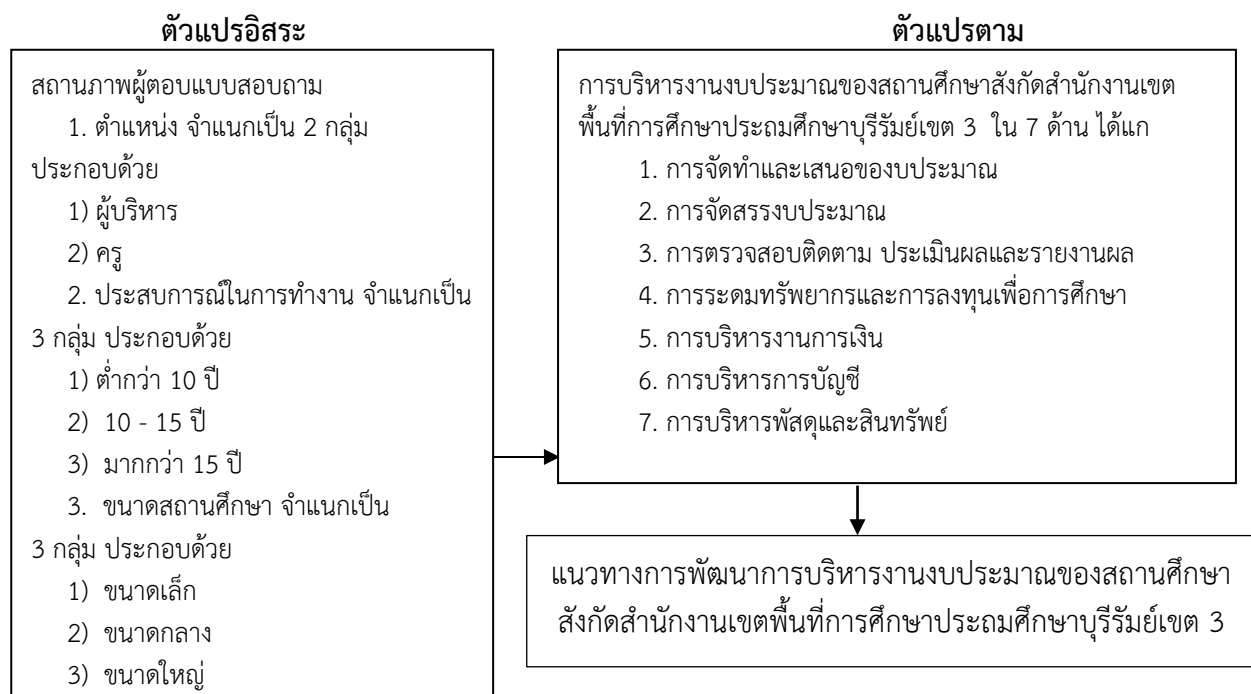
ชลพงษ์ ทองอุดม (2564) ได้ทำการศึกษา แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณมีการปฏิบัติงานด้านบริหารงานงบประมาณโดยรวมและรายด้านในระดับมาก โดยมีแนวทางในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาแบ่งเป็น 7 ด้าน 22 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ มี 4 แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์กลยุทธ์ การแต่งตั้งคณะกรรมการ การทบทวนภารกิจ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) ด้านการจัดสรรงบประมาณ มี 4 แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบวงเงินงบประมาณ การตรวจสอบเงินนอกงบประมาณ การวิเคราะห์กิจกรรม และการจัดลำดับความสำคัญและกำหนดงบประมาณ 3) ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล มี 2 แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามผลและนิเทศ และการสร้างเครื่องมือประเมินกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติงานประจำปี 4) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มี 4 แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำทะเบียนข้อมูลหรือแนวปฏิบัติในการจัดหารายได้ การวิเคราะห์แหล่งทรัพยากรที่มีส่วนได้ส่วนเสียการยกย่องเชิดชูเกียรติ และการรายงานผล 5) ด้านการบริหารการเงิน มี 3 แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการบริหารการเงิน และควบคุมงบประมาณ การอบรม ประชุมชี้แจงและส่งเสริมศักยภาพแก่บุคลากร และการวางแผนรับเงินไว้เบิก

เหลือปี 6) ด้านการบริหารบัญชี มี 3 แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกและสรุปบัญชีประจำวัน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน และการจัดทำงบแสดงฐานะการเงินและทรัพย์สิน และ 7) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มี 2 แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำระเบียบการใช้สินทรัพย์และการจัดหาพัสดุ

มีขวัญ อินตะพิงค์ (2567) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา กลุ่มการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลของสถานศึกษากลุ่มการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารการเงิน และด้านการจัดทำแผนงบประมาณ ตามลำดับ แนวทางการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัล คือ ควรพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA , ระบบข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ทางการเงิน ทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน และหลักฐานการจ่ายเงิน ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA , ระบบข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ทางการเงิน ทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน และหลักฐานการจ่ายเงิน การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา กลุ่มการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง ประสบการณ์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) เกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 2,415 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 331 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayle W. Morgan, 1970) โดยได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ ตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยการพัฒนาแบบสอบถามมาจากของ เรวดี รัตนมาลา (2551)

3.1.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.1.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงก์ (IOC : Index of item objective congruence) โดยมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00

3.1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.7 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

3.1.8 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 49 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

3.1.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสัมภาษณ์

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ จำนวน 7 ข้อ

3.2.2 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.2.3 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษาต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4.4 ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 ทำการวิเคราะห์การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

5.3 ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยใช้ค่า t - test (Independent samples)

5.4 ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้การ

วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method)

5.5 ทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) t- test แบบ Independent samples และ F- test แบบ One way ANOVA

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	32	9.70
ครู	299	90.30
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	94	28.40
10 - 15 ปี	136	41.10
มากกว่า 15 ปี	101	30.50
3. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	70	21.10
ขนาดกลาง	194	58.60
ขนาดใหญ่	67	20.20
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 90.30 เป็นผู้บริหาร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 โดยมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 15 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 41.10 มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 15 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40 โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 20.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.30	0.43	มาก	3
ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.28	0.45	มาก	4
ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล	4.26	0.46	มาก	6
ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.26	0.42	มาก	7
ด้านการบริหารงานการเงิน	4.35	0.44	มาก	2
ด้านการบริหารการบัญชี	4.37	0.42	มาก	1
ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.28	0.36	มาก	5
โดยรวม	4.30	0.43	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.30$; S.D.= 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารการบัญชี ($\bar{x} = 4.37$; S.D.= 0.42) ด้านการบริหารงานการเงิน ($\bar{x} = 4.35$; S.D.= 0.44) ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ($\bar{x} = 4.30$; S.D.= 0.43) ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{x} = 4.28$; S.D.= 0.45) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($\bar{x} = 4.28$; S.D.= 0.36) ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ($\bar{x} = 4.26$; S.D.= 0.46) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.26$; S.D.= 0.42)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง

การบริหารงานงบประมาณของ สถานศึกษา	ตำแหน่ง				t	Sig.
	ผู้บริหาร		ครู			
	n=32		n=299			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.23	0.45	4.31	0.43	-972	0.332
ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.21	0.44	4.29	0.45	-944	0.346

การบริหารงานงบประมาณของ สถานศึกษา	ตำแหน่ง				t	Sig.
	ผู้บริหาร n=32		ครู n=299			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงานผล	4.22	0.39	4.26	0.47	-0.520	0.603
ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา	4.18	0.44	4.27	0.41	-1.174	0.241
ด้านการบริหารงานการเงิน	4.13	0.54	4.37	0.43	-3.020*	0.003
ด้านการบริหารการบัญชี	4.16	0.49	4.39	0.41	-2.987*	0.003
ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.48	0.35	4.26	0.36	3.272*	0.001
โดยรวม	4.23	0.44	4.31	0.42	-1.823	0.069

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 แสดงว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหาร ($\bar{x} = 4.23$) มีค่าต่ำกว่า ครู ($\bar{x} = 4.31$) และการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันในด้านการบริหารงานการเงิน ด้านการบริหารการบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านที่	รายการ	ประสบการณ์ในการทำงาน					
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1	ด้านการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณ	4.36	0.44	4.31	0.45	4.24	0.40
2	ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.31	0.48	4.26	0.44	4.28	0.43
3	ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล	4.28	0.47	4.28	0.47	4.21	0.45
4	ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.34	0.44	4.29	0.43	4.15	0.36
5	ด้านการบริหารงานการเงิน	4.35	0.47	4.38	0.43	4.31	0.44
6	ด้านการบริหารการบัญชี	4.38	0.41	4.41	0.42	4.29	0.43
7	ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.27	0.37	4.29	0.37	4.28	0.34

ด้านที่	รายการ	ประสบการณ์ในการทำงาน					
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
	ภาพรวม	4.33	0.44	4.32	0.43	4.25	0.41

จากตารางที่ 4 แสดงว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$, S.D.= 0.44) และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการบริหารการบัญชี ($\bar{x} = 4.38$, S.D.= 0.41) รองลงมาคือด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ ($\bar{x} = 4.36$, S.D.= 0.44) ด้านการบริหารงานการเงิน ($\bar{x} = 4.35$, S.D.= 0.47) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.34$, S.D.= 0.44) ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{x} = 4.31$, S.D.= 0.48) ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ($\bar{x} = 4.28$, S.D.= 0.47) ตามลำดับ และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($\bar{x} = 4.27$, S.D.= 0.37)

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 15 ปี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$, S.D.= 0.43) และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการบริหารการบัญชี ($\bar{x} = 4.41$, S.D.= 0.42) รองลงมาคือด้านการบริหารงานการเงิน ($\bar{x} = 4.38$, S.D.= 0.43) ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ ($\bar{x} = 4.31$, S.D.= 0.45) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= 0.43) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= 0.37) ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ($\bar{x} = 4.28$, S.D.= 0.47) ตามลำดับ และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{x} = 4.26$, S.D.= 0.44)

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.624	2	0.312	1.663	0.191
	ภายในกลุ่ม	61.482	328	0.187		
	รวม	62.105	330			
ด้านการจัดสรรงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.16	2	0.08	0.397	0.673
	ภายในกลุ่ม	66.261	328	0.202		
	รวม	66.421	330			
ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล	ระหว่างกลุ่ม	0.365	2	0.182	0.844	0.431
	ภายในกลุ่ม	70.855	328	0.216		
	รวม	71.22	330			
ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.902	2	0.951	5.621*	0.004
	ภายในกลุ่ม	55.479	328	0.169		
	รวม	57.381	330			

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านการบริหารงานการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	0.226	2	0.113	0.570	0.566
	ภายในกลุ่ม	64.985	328	0.198		
	รวม	65.211	330			
ด้านการบริหารการบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	0.918	2	0.459	2.601	0.076
	ภายในกลุ่ม	57.85	328	0.176		
	รวม	58.767	330			
ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	0.029	2	0.014	0.110	0.896
	ภายในกลุ่ม	43.089	328	0.131		
	รวม	43.117	330			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.332	2	0.166	3.051	0.049
	ภายในกลุ่ม	17.827	328	0.054		
	รวม	18.158	330			

*p $\geq$.05

จากตารางที่ 5 แสดงว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 90.30 เป็นผู้บริหาร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 โดยมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 15 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 41.10 มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 15 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40 โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 20.20 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารการบัญชี ด้านการบริหารงานการเงิน ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า

2.1 การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันในด้านการบริหารงานการเงิน ด้านการบริหารการบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

2.2 การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ประสิทธิภาพในการทำงาน โดยภาพไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.3 การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา โดยภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันในด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารงานการเงิน และด้านการบริหารการบัญชี

3. แนวทางในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า

ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ กระบวนการจัดทำแผนต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ต้นทุนผลผลิตเพื่อจัดทำแผนที่มีประสิทธิภาพ

ด้านการจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณควรมีความโปร่งใส ปรับปรุงกรอบงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับวงเงินที่ได้รับ

ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล จัดระบบกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีระบบควบคุมการใช้จ่ายเงินที่มีประสิทธิภาพ

ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอน การจัดหารายได้และผลประโยชน์ต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ด้านการบริหารงานการเงิน เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ และขั้นตอนการบริหารการเงิน การจ่ายเงินทุกประเภทต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ

ด้านการบริหารการบัญชี เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้อง การจัดทำบัญชีต้องมีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน

ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การจัดหาพัสดุต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบพัสดุ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับพัสดุและสินทรัพย์

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน อาจเนื่องมาจาก การจัดทำงบประมาณและการบริหารงบประมาณมีการร่วมมือจากทุกฝ่ายในสถานศึกษา เช่น ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้เกิดความโปร่งใสและการยอมรับในกระบวนการ สอดคล้องกับ ธนวัฒน์ วงศ์ศรีรักษา (2565) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนชุมชนหนองบัวน้อยโนนชาติหนองเหินวิทยา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย การวางแผนงานงบประมาณ การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินการ และการตรวจสอบภายใน มีการดำเนินการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันในด้านการบริหารงานการเงิน ด้านการบริหารการบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการงบประมาณที่ต่างกัน โดยผู้บริหารมักรับผิดชอบในส่วนของการวางแผน ควบคุม และตรวจสอบงบประมาณ ส่วนครูมีบทบาทในด้านการใช้งบประมาณในกิจกรรมการเรียนการสอน จึงอาจทำให้เกิดความแตกต่างในมุมมองเกี่ยวกับการบริหารงานการเงิน การบัญชี และพัสดุ สอดคล้องกับ มิ่งขวัญ อินตะพิงค์ (2567) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา กลุ่มการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลของสถานศึกษากลุ่มการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง ประสบการณ์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา อาจเนื่องมาจาก ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าอาจตระหนักถึงความสำคัญของการลงทุนเพื่อการศึกษามากขึ้น เพราะเข้าใจถึงผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนและการพัฒนาสถานศึกษา ในขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์น้อยอาจยังไม่เห็นความเชื่อมโยงดังกล่าวในภาพรวม สอดคล้องกับ กาญจนรัตน์ ศรีณรงค์ (2563) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต3 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา โดยภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันในด้านการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารงานการเงิน และด้านการบริหารการบัญชี อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาขนาดใหญ่มักมีความสามารถในการระดมทรัพยากรที่ดีกว่า เช่น การดึงดูดการสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ เนื่องจากมีความน่าเชื่อถือและสามารถแสดงผลลัพธ์ที่ชัดเจนกว่า ส่วนในสถานศึกษาขนาดเล็กมักประสบปัญหาในการระดมทรัพยากร เพราะอาจไม่ได้รับการสนับสนุนในระดับเดียวกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สอดคล้องกับ กาญจนรัตน์ ศรีณรงค์ (2563) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต3 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำและ

เสนอของงบประมาณ และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

5. แนวทางในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ กระบวนการจัดทำแผนงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา การร่วมมือกันในการจัดทำแผนช่วยให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับแผนงานและงบประมาณที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งยังช่วยในการกำหนดเป้าหมายการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการนำต้นทุนผลผลิตมาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อการจัดทำแผน งบประมาณที่ได้รับการวางแผนจากการวิเคราะห์อย่างมีข้อมูลจะช่วยให้การใช้จ่ายเป็นไปตามที่คาดการณ์ และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษา สอดคล้องกับ ทิชากร ใช้บางยาง (2566) ได้ทำการศึกษา การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า แนวทางด้านการวางแผนงบประมาณพบว่า งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการ งบประมาณที่ได้รับจากต้นสังกัดมีจำกัด จึงยากต่อการพัฒนาสถานศึกษา งบประมาณน้อยทำให้จำกัดต่อการพัฒนาการเรียนการสอนส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา คือ ของบสนับสนุน หรือระดมทุนจากทุกภาคส่วน เช่น ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น โดยการจัดตั้งกองผ้าป่าเพื่อการศึกษาแบ่ง จัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นของแต่ละหมวดและน้อมนำศาสตร์พระราชาเข้ามาใช้ในการบริหารงบประมาณ เช่น ความพอเพียง การเกษตร เน้นความยั่งยืนและยาวนาน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อวางแผนการใช้งบประมาณ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ในด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมการระดมทรัพยากรจากภายนอก เช่น การร่วมมือกับองค์กร หรือภาคธุรกิจ เพื่อเพิ่มแหล่งทุนสำหรับการพัฒนาการศึกษา
- 1.2 ในด้านการบริหารการบัญชี ควรเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านการบัญชีให้กับเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษา โดยการจัดอบรมหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่เน้นการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- 1.3 ในด้านการจัดสรรงบประมาณ ควรมีการพัฒนาเครื่องมือหรือระบบการจัดสรรงบประมาณที่ช่วยให้การดำเนินงานมีความโปร่งใสมยิ่งขึ้น เช่น ระบบออนไลน์ที่สามารถติดตามการจัดสรรงบประมาณได้ในทุกขั้นตอน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาการศึกษาผลการดำเนินงานของโครงการระดมทุนในสถานศึกษา
- 2.2 ควรศึกษาการสำรวจทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาต่อการจัดการทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.3 ควรศึกษาการศึกษาแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงระบบการตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการบริหารงบประมาณโรงเรียนขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. (2562, 1 พฤษภาคม). เล่ม 136 ตอนที่ 57ก น. 49-53. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนารัตน์ ศรีณรงค์. (2563). การบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนสะเดา-ไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. *วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น*, 7(4) : 1 – 15.
- ชลพงษ์ ทองอุดม. (2564). แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*, 9(2), 55-82.
- ชัยวลี ด่วนนิม. (2562). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 18(1), 34-51.
- ทิชากร ใช้บางยาง. (2566). *การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- ธนวัฒน์ วงศ์ศรีรักษา. (2565). การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนชุมชนหนองบัวน้อยโนนชาติหนองเหินวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(1), 51 -62.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2558). *การพัฒนาบุคลากร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พนาวลัย คำศรีทวิวัฒน์ และคณะ. (2567). การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา : แนวคิดทฤษฎี. *Journal of Mani Chettha Ram Wat Chommani*, 7(2), 409-426.
- มิ่งขวัญ อินตะพิงค์. (2567). การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา กลุ่มการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่. *วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์*, 9(1) : 1127 – 1138.
- เรวดี รัตนมาลา. (2551). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (2567). *แผนปฏิบัติการ ประจำปี 2567*. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.